DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.345/2017/6. szám

A Debreceni Ítélőtábla a dr. Székely Gábor Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Székely Gábor ügyvéd; címe) által képviselt I.rendű felperes neve (címe) I. rendű és II.rendű felperes neve (címe) II. rendű felpereseknek - M-né dr. K. K. jogtanácsos által képviselt I.rendű alperes neve (címe) I. rendű és dr. D. Sz. G. jogtanácsos által képviselt **III. rendű alperes neve** (címe) III. rendű alperesek ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében - a Nyíregyházi Törvényszék 5.P.21.251/2015/56. számú ítélete ellen a felperesek részéről 57. sorszám alatt előterjesztett és 59. sorszám alatt megindokolt fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű felperest**,** hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű és a III. rendű alpereseknek személyenként 20 000 (húszezer) Ft másodfokú perköltséget, és az államnak - az illetékügyben eljáró hatóság külön felhívására - térítsen meg 200 000 (kétszázezer) Ft fellebbezési illetéket.

Kötelezi a II. rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű és a III. rendű alpereseknek személyenként 20 000 (húszezer) Ft másodfokú perköltséget, és az államnak - az illetékügyben eljáró hatóság külön felhívására - térítsen meg 200 000 (kétszázezer) Ft fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A felperesek 2000 nyarától 2009 tavaszáig az 1995-ben született **Sz. H.** és az 1992-ben született **H. R.** nevű gyermekek nevelőszülei voltak.

Az I. rendű alperes .... Városi Gyámhivatala 2009. április 1. napján hozott, a felperesek fellebbezése hiányában 2009. április 23. napján jogerőre emelkedett határozataival **Sz. H.** és **H. R.** gondozási helyét megváltoztatta, és megállapította, hogy a gyermekek új gondozási helye: .....Megyei Önkormányzat Területi Gyermekvédelmi Központjának **x-i** 1. számú Befogadó Otthona.
A határozatok indokolása szerint a gyermekek gondozási helyének a megváltoztatását a Területi Gyermekvédelmi Központ kérte, mivel a gyermekek a pszichológusi vélemény szerint érzelmi elhanyagolásban élnek. Kirekesztettségük több nevelőszülői magatartás

alapján egyértelműsíthető.

Az I. rendű alperes ..... Városi Gyámhivatala 2009. május 19-én **Sz. H.** és **H. R.** gondozási helyének a megváltoztatása tárgyában tárgyalást tartott, ahol a III. rendű alperes jogelődjének alkalmazottja, **E. B-né** nevelőszülői tanácsadó (aki a tárgyalást megelőző fél évben gondozta a nevelőcsaládot és a gyermekeket) jegyzőkönyvön kívül elmondta, hogy „olyanokról számoltak be neki a gyermekek, hogy a két nevelőszülő összeverekedett, a hangos szótól most is riadnak a fiúk. A szobájukból szinte ki sem mozdulhattak, az a szoba volt teljesen az életterük szinte. Rettegve hallgatták, hogy mikor fordul a zár az ajtóban, s az még a jobbik eset volt, ha a nevelőszülő előtte beadta a vödröt (hogy legyen mibe a természetes szükségleteiket elvégezni). Volt eset, hogy nem adta be nekik a vödröt, csak rájuk zárta az ajtót, s amikor a gyermek nem bírta tovább és a szekrény mellett elvégezte a dolgát, akkor bottal kapott érte."

Az I. rendű alperes .... Városi Gyámhivatalának mint elsőfokú gyámhatóságnak a vezetője 2009. május 26. napján - szakértői véleményekre és pszichológusi szakvéleményre alapítottan - feljelentést tett a felperesek ellen a kiskorú gyermekek veszélyeztetése miatt.
A feljelentés szerint „a két kiskorút a nevelőszülő nevelési módszereivel minden téren veszélyeztette az egészséges fejlődésben, melynek már tényleges megnyilvánulásai jelentkeztek. A hat évig tartó elhanyagoló, kirekesztő, nem megfelelő nevelőszülői magatartás és az alapvető szükségletek nem megfelelő kielégítése miatt a két kiskorú fejlődése minden téren veszélyeztetve volt, legfőképpen talán az érzelmi fejlődésük.
A két nevelőszülő szinte »háziállat« módjára tartotta a két fiút a saját háztartásában, a gyermekek szükségleteit, érzelmeit, érdekeit nem tartották szem előtt - holott nevelőszülőként erről kötöttek megállapodást. A kiskorúak teljes körű ellátása, gondozása, nevelése helyett minden területen veszélyeztették a náluk elhelyezett két gyermeket."
A feljelentés konklúzióként rögzíti, hogy „a szakértői vélemények és a pszichológusi szakvélemény szerint megállapítható, hogy a nevelőszülők súlyosan veszélyeztették a két gyermeket."

A Nyíregyházi Városi Bíróság 2011. április 7. napján hozott, 14.B.890/2010/21. számú ítéletével a felpereseket vádlottként bűnösnek mondta ki 2-2 rendbeli kiskorú veszélyeztetésének a bűntettében, ezért mindkettőjüket 1 év börtönbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette.
A Nyíregyházi Törvényszék 2012. február 7. napján hozott, 1.Bf.363/2011/8. számú végzésével a Nyíregyházi Bíróság 14.B.890/2010/21. számú ítéletét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot - más bíró kijelölése mellett - új eljárás lefolytatására utasította.
A Nyíregyházi Járásbíróság 2013. június 3. napján hozott és 2013. augusztus 15. napján jogerőre emelkedett, 19.B.434/2012/24. számú ítéletével a felpereseket az ellenük 2-2 rendbeli kiskorú veszélyeztetésének a bűntette miatt emelt vád alól felmentette.
A bíróság a felmentő ítéletet 2013. szeptember 9. napján jogerősítette, a jogerőről e napon rendelte értesíteni a felpereseket, amely utasítást 2013. szeptember 12. napján intéztek el.
A felperesek a felmentő ítélet jogerőre emelkedésének a tényéről valószínűsíthetően 2013 szeptemberének végén - 2013 októberének elején értesültek.

A felpereseket korábban képviselő **N** Ügyvédi Iroda 2014. szeptember 29-én ügyvédi

fizetési felszólítás tárgyú levelet küldött a .... Járási Hivatal Járási Gyámhivatalának.
E levélben **dr. N. A. ü**gyvéd előadta, hogy „az alaptalan feljelentés miatt a felperesek személyiségi jogai, illetve jóhírnevük nagymértékben sérült, ezért - a felperesek és a gyámhivatal közötti egyeztetésre hivatkozással - fejenként 2 500 000 Ft nem vagyoni kárigényt kívánnak érvényesíteni a gyámhivatallal szemben.
Amennyiben a gyámhivatal ezt az összeget 8 napon belül nem fizeti meg a felpereseknek, haladéktalanul polgári peres eljárást fognak indítani."

Az I. rendű alperes .... Járási Hivatala Járási Gyámhivatalának a vezetője a felperesek korábbi ügyvédjének, dr. **N A-nak** küldött levelében rögzítette, hogy ők semmilyen egyeztetést nem folytattak a felperesekkel, ezért a fizetési felszólításnak nem tesztnek eleget.

A felperesek az I. és III. rendű alperesekkel szembeni kártérítési követelése 2009. május 26. napján vált esedékessé, az elévülési idő az őket felmentő büntetőbírósági ítélet jogerejéről való tudomásszerzés időpontjáig, 2013 szeptemberének a végéig - 2013 októberének az elejéig nyugodott, onnantól számítva a felperesek legkésőbb 2014 szeptemberének végéig - 2014 októberének elejéig élhettek volna a bírósági igényérvényesítés (perindítás) lehetőségével; miután a kereseti kérelmüket csak 2015. augusztus 14. napján nyújtották be a bírósághoz, ezért a kártérítési igényük elévült.

A felperesek többször módosított keresetükben az I. és III. rendű alpereseket összesen 5 000 000 Ft összegű kártérítés, és általános forgalmi adóval növelt összegű ügyvédi munkadíjból álló perköltségük megfizetésére kérték kötelezni.
Keresetük jogalapjául a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: 1959-es Ptk.) 76. §-át, 78. §-t, 84. §-a (1) bekezdésének a) és e) pontjait, 339. §-ának (1) bekezdését, 348. §-ának (1) bekezdését, 356. §-át, 357. §-ának (1) bekezdését és 358. §-ának (2) bekezdését jelölték meg.
Az I. rendű alperes jogellenes és felróható magatartását abban látták, hogy az I. rendű alperes a feljelentés megtétele előtt a felpereseket nem hallgatta meg, a tényállást kellőképpen nem tárta fel, azaz a feljelentés tárgyában elhamarkodottan döntött.
Az III. rendű alperes jogellenes és felróható magatartása a felperesek szerint abban áll, hogy jogelődjének az alkalmazottja, **E. B-né** nevelőszülői tanácsadó valótlan tartalmú, téves és meggondolatlan nyilatkozatot tett az akkori munkáltatója felé, s ez a „felbujtó magatartás" indította el azt a folyamatot, ami a büntetőeljáráshoz vezetett.

Az I. és III. rendű alperesek a kereset elutasítását, és a felperesek jogtanácsosi munkadíjból álló perköltségükben történő marasztalását indítványozták.
Érdemi ellenkérelmükben elsődlegesen a felperesek követelésének az elévülésére hivatkoztak, másodlagosan azt állították, hogy magatartásuk nem volt jogellenes, illetőleg a felperesek nem merítették ki a rendelkezésükre álló jogorvoslati lehetőséget (nem éltek fellebbezéssel a gyermekek gondozási helyét megváltoztató határozatokkal szemben), továbbá sem a kárt, sem az okozati összefüggést nem bizonyították.

A Nyíregyházi Törvényszék 5.P.21.251/2015/56. számú ítéletével a felperesek keresetét elutasította.

Egyetemlegesen kötelezte a felpereseket, hogy fizessenek meg 15 napon belül az I. rendű alperes részére 80 000 Ft, a III. rendű alperes részére pedig 30 000 Ft perköltséget.
Egyetemlegesen kötelezte a felpereseket, hogy fizessenek meg az államnak, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékes adóhatóságának a külön felhívására, az ott megjelölt módon és időben 300 000 Ft feljegyzett kereseti illetéket.
Indokolásában Magyarország Alaptörvénye 25. cikkének (1) bekezdését és 28. cikkét, valamint az 1959-es Ptk. 76. §-át, 324. §-ának (1) bekezdését, 325. §-ának (1) bekezdését, 326. §-ának (1) bekezdését, 339. §-ának (1) bekezdését, 348. §-ának (1) bekezdését, 349. §-ának (1) bekezdését és 360. §-ának (1) bekezdését, továbbá a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 206. §-ának (1) bekezdését és 164. §-ának (1) bekezdését felhívva megállapította, hogy az alperesek elévülési kifogása alapos.
A felperesek a keresetlevelüket 2015. augusztus 14. napján nyújtották be a bírósághoz, ugyanakkor többszöri felhívásra is úgy nyilatkoztak, hogy állított károsodásuk a ..... Járási Gyámhivatal által tett feljelentés napján: 2009. május 26-án következett be.
A törvényszék álláspontja szerint a felperesek kártérítési igénye 2014. május 26. napján elévült.
A felperesek a büntetőügy első tárgyalására szóló idézést (a vádirattal együtt) 2010. május 21. napján vették át, ám ettől a későbbi időponttól számítottan is késedelmesen terjesztették elő a keresetüket.
A felperesek nem hivatkoztak semmilyen olyan körülményre, amely az igényérvényesítésben őket akadályozta volna, amely alapján az elévülés nyugvása menthető okként értékelendő lehetett volna.
A törvényszék a BH2014.12. számú eseti döntést felhívva rögzítette, hogy ha a felperesek keresete nem évült volna el, igényük érdemben akkor sem lett volna alapos, ugyanis a felperesek a gyermekek gondozási helyét megváltoztató gyámhivatali határozattal szemben nem éltek fellebbezéssel, azaz hiányzik a közigazgatási jogkörben okozott kárért való felelősség egyik konjunktív feltétele: a jogorvoslati út igénybevétele.
A törvényszék nem látta alaposnak azt a kereseti hivatkozást sem, hogy a felperesek személyiségi joga, azon belül is a jóhírnevük védelméhez fűződő személyiségi joga sérült volna a 2009. május 26-i feljelentésük miatt; ezt a felperesek a perben nem bizonyították, azaz nem igazolták, hogy a feljelentés, majd az azt követő büntetőeljárás **X-**ban milyen megítélést váltott ki. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint „a felperesek szubjektív megítélése, nevezetesen az, hogy mások mit gondolnak róluk, nem alapozza meg az alperesek kártérítési felelősségét."
A törvényszék nem osztotta azt a felperesi hivatkozást sem, miszerint jogellenes lett volna a gyámhivatal részéről a feljelentés megtétele. Az alperesek csatolták azokat az iratokat, amelyekből egyértelműen kitűnik, hogy a feljelentés megtétele előtt az alperesek a tőlük elvárható körültekintéssel és gondossággal jártak el.
Logikus és tényszerű az I. rendű alperesnek az a hivatkozása, hogy a tőle elvárható gondossággal járt el a feljelentés megtételekor, melyet az a tény is igazol, hogy a ..... Városi Gyámhivatal feljelentését a Nyíregyházi Városi Ügyészség nem utasította el, így megállapítható, hogy a bűncselekmény gyanúja fennállt. Az ügyészség vádirata alapján a járásbíróság érdemben tárgyalta az ügyet, melynek során első fokon a felpereseket elmarasztalta - azért pedig, hogy első fokon marasztaló ítélet született, az I. rendű alperes nem okolható.

A törvényszék a perköltségviseléssel kapcsolatos döntését a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésére és - helyesen - a Pp. 67. §-ának (2) bekezdésére, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ában és az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 42. §-a (1) bekezdésének a) pontjában írtakra alapította.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperesek terjesztettek elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását, és a keresetüknek történő helyt adást, másodlagosan - a Pp. 252. §-ának (2) és (3) bekezdéseit is felhívva - az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérték.
A felperesek szerint a jogsértés időpontja nem a törvényszék által megállapított időpont, azaz a feljelentés napja (2009. május 26.), hanem a felpereseket felmentő büntetőítélet jogerőre emelkedésének a napja (2013. augusztus 15.).
Hangsúlyozták, hogy a felperesek korábbi jogi képviselője 2014. szeptember 29. napján a ..... Járási Hivatal Járási Gyámhivatala részére előbb ügyvédi felszólítást, majd 2014. október 9. napján fizetési felszólítást is küldött.
Megjegyezték, hogy az alperesek csak az utolsó, 2017. február 14-i tárgyaláson hivatkoztak az elévülésre, korábban nem (ezen a tárgyaláson egyébként a felperesek és jogi képviselőjük nem voltak jelen).
Az elsőfokú eljárásban 29. és 40. sorszám alatti keresetpontosításban előadottakat megismételve előadták, hogy személyiségi jogaik (jóhírnevük, becsületük, emberi méltóságuk) a korábban velük szemben megindított büntetőeljárás során sérült, amely eljárás az alpereseknek felróható magatartás következettében került megindításra és lefolytatásra.

Az alperesek az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperesek jogtanácsosi munkadíjból álló másodfokú perköltségükben történő marasztalását kérték.
Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében előadta, hogy gyámhivatalának a 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 8. §-ában írt kötelezettsége volt a feljelentés megtétele.
A felperesek azon fellebbezési hivatkozásával kapcsolatban, miszerint az alperesek csak az utolsó, 2017. február 14-i tárgyaláson hivatkoztak az elévülésre, s ezen a tárgyaláson sem a felperesek, sem jogi képviselőjük nem voltak jelen előadta, hogy - amint azt a törvényszék is rögzíti - a felperesek a tárgyalásra szóló értesítést átvették, a tárgyaláson nem jelentek meg, és sem szóban, sem írásban nem mentették ki magukat.
Megjegyezte, hogy a felperesek nem merítették ki a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségüket, illetőleg sem a jogellenességet, sem a kárt, sem az okozati összefüggést nem bizonyították.
A III. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében az elévülési kifogásra tett felperesi nyilatkozatra vonatkozóan előadta, hogy az elévülési kifogás akár a fellebbezésben is előterjeszthető.
Hangsúlyozta, hogy a büntetőeljárás nem eredményezhette az elévülés nyugvását - a személyiségi jogi jogsértés ettől függetlenül vagy megvalósult, vagy nem. A két eljárásnak más a tárgya: az egyiknek a büntetőjogi felelősség, a kiskorú veszélyeztetése, a másiknak a polgári jogi személyiségi jogsértés.
A III. rendű alperes szerint a felperesek indokolatlanul várakoztak a büntetőügy jogerős

befejeződésére, így ez a méltányos megítélés dacára sem minősülhet az elévülés nyugvását előidéző oknak. (BH2016.62.).
A III. rendű alperes szerint a felperesek által megjelölt károkozási időponthoz képest nem csak a perindításkor, azaz 2015. augusztus 14-én, de a pert megelőző ügyvédi felszólítás időpontjában is eltelt már a bírói úton kikényszeríthető igényérvényesítésre nyitva álló ötéves határidő.
Rögzítette, hogy jogelődjük alkalmazottjának nevelőszülői tanácsadója a jelentését saját tapasztalata és személyes meggyőződése szerint, a rábízott gyermekek közvetlen előadásának és megnyilatkozásainak a nyilvánvaló figyelembevételével - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) kategorikus imperatívusza (a gyermek legfőbb érdekének kell alávetni minden egyéb szempontot) szerint - eszközölte.
Megjegyezte, hogy a gyermekek érzelmi elhanyagoltságát a büntetőítélet indokolása tényként rögzíti, ami önmagában is kellő indokot szolgáltat a nevelőszülői tanácsadó közbelépésére.
Hangsúlyozta, hogy a büntetőeljárásban is megerősítést nyertek azok a felperesi magatartások, amelyek kapcsán igenis lehetett következtetni a nevelőszülői felelősségre, a nevelőszülői kötelezettség megsértése tehát alappal volt felvethető. A III. rendű alperes szerint ennek fényében kissé komikus az a felperesi állítás, miszerint a nevelőszülői tanácsadó „hamis adatot szolgáltatott" és „vétkessége kétséget kizáróan megállapítható".

Az ítélőtábla a felperesek fellebbezését a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és azt nem találta alaposnak**.**

Az elsőfokú bíróság a tényállást kellő alapossággal tárta fel, és abból helyesen vonta le azt a következtetés, hogy a felperesek I. és III. rendű alperesekkel szembeni kártérítési igénye elévült.

Az ítélőtábla álláspontja szerint a törvényszéknek az I. és a III. rendű alperesek elévülési kifogásával kapcsolatban nyilatkozattételre kellett volna felhívnia a felpereseket, az elévülési kifogással szemben ugyanis az igényt érvényesítő felperesek hivatkozhatnak az elévülési idő nyugvására, illetőleg állíthatják és igazolhatják az elévülési idő megszakításának a megtörténtét.
Miután a felperesek az elévülési kifogással kapcsolatos jogi álláspontjukat a fellebbezésükben részletesen kifejtették, ezért azt az ítélőtábla azt érdemben vizsgálta, és az elévülési idő számításával kapcsolatban az elsőfokú bíróságétól eltérő álláspontra helyezkedett.

Mindenekelőtt rögzíti, hogy a felperesek jogi képviselője az állított jogsértés időpontját 2009. május 26. napjában (az I. rendű alperes .... Városi Gyámhivatalának mint elsőfokú gyámhatóságnak a vezetője által tett feljelentésük napjában) jelölte meg (45. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 5. oldalának 1. bekezdése), vagyis a felperesek kártérítési követelése 2009. május 26. napján vált esedékessé.

Az 1959-es Ptk. 326. §-ának (2) bekezdése szerint, ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az akadály megszűnésétől számított egy éven belül -

egyéves vagy ennél rövidebb elévülési idő esetében pedig három hónapon belül - a követelés akkor is érvényesíthető, ha az elévülési idő már eltelt, vagy abból egy évnél, illetőleg három hónapnál kevesebb van hátra. Ezt a rendelkezést kell alkalmazni akkor is, ha a jogosult a lejárat után a teljesítésre halasztást adott.

Az elévülési idő nyugvását idézi elő minden olyan esemény, amely miatt a jogosult a követelését menthető okból nem tudja érvényesíteni.
Az egységes bírói gyakorlat szerint az elévülés nyugvásának feltételeit a bíróság méltányosan állapítja meg. (Ezzel kapcsolatos okfejtést tartalmaz a BH1977.490. és a BH2016.62. számú eseti döntés.)

Az ítélőtábla elfogadta a felperesek hivatkozását azzal kapcsolatban, hogy számukra a büntetőbíróság jogerős felmentő ítéletéből vált nyilvánvalóvá a feljelentés „alaptalansága" (lásd a BH2014.270. szám alatt közzétett határozatot), a felperesek ekkor kerültek teljes körűen az igényérvényesítéshez szükséges valamennyi információ birtokába (lásd az EBH2004.1120. szám alatti eseti döntést).
Ez azt jelenti, hogy - a felperesekre legkedvezőbb időpontot, azaz nem a felmentő ítélet 2013. augusztus 15-én történt jogerőre emelkedésének, hanem a jogerős felmentő ítéletről való tudomásszerzésük időpontját: 2013 szeptemberének végét - 2013 októberének az elejét alapul véve - az elévülési idő 2009. május 26. napjától 2013 szeptemberének végéig - 2013 októberének elejéig nyugodott, s onnantól számítottan a felpereseknek egy éven belül, azaz 2014 szeptemberének végéig - 2014 októberének elejéig meg kellett volna indítaniuk a pert az alperesek ellen.
Az ítélőtábla nem értékelhette az elévülési időt megszakító eljárásként, hogy a felpereseket korábban képviselő **N** Ügyvédi Iroda 2014. szeptember 29-én ügyvédi fizetési felszólítás tárgyú levelet küldött a ..... Járási Hivatal Járási Gyámhivatalának.
Az 1959-es Ptk. alkalmazása szempontjából irányadó bírói gyakorlat szerint az elévülés nyugvása fogalmilag kizárja az elévülés megszakadását (lásd az EBH2003.853. számú eseti döntést, valamint az 1/2007. PJE határozat 4. pontját).
Az ítélőtábla megjegyzi, hogy a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 6:24. §-ának (3) bekezdése és 6:25. §-ának (1) bekezdése ettől eltérő álláspontra helyezkedik (azzal, hogy az elévülést már nem szakítja meg a követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítás), és a nyugvás következtében beálló egyéves vagy három hónapos határidő tekintetében lehetővé teszi az elévülés megszakítását, mégpedig akként, hogy a megszakítástól vagy az elévülést megszakító bírósági eljárás jogerős befejezésétől nem az eredeti teljes elévülési idő, hanem a nyugvás következtében beálló (egyéves vagy három hónapos) határidő számítása kezdődik újból.

Mindezekre tekintettel az ítélőtábla is csak azt a jogi következtetést vonhatta le, hogy a felperesek jelen perben érvényesített kártérítési követelése az 1959-es Ptk. hivatkozott szabályai alapján elévült.

Az ítélőtábla rögzíti, hogy ha a felperesek az igényérvényesítésre nyitva álló határidőn belül indították volna meg a pert az I. és III. rendű alperesek ellen, az igényük akkor sem lett volna alapos, ugyanis a bírói gyakorlat álláspontja egységes abban, hogy hatósági bejelentést, feljelentést tenni, pert indítani, a perben beadványokat benyújtani és

nyilatkozatokat tenni állampolgári és ügyféli jog, ez a magatartás önmagában nem minősül személyiségi jogokat sértőnek.
Ez a magatartás akkor lehet személyiségi jogot sértő, ha valaki joggal való visszaélést megvalósítva, minden ténybeli alapot nélkülözve, rosszhiszeműen tesz bejelentést, feljelentést vagy perbeli nyilatkozatot, illetőleg ha nyilatkozata, előadása során indokolatlanul sértő, bántó vagy megalázó kifejezéseket használ. (Lásd e körben a BDT2013.2968., illetőleg a Debreceni Ítélőtábla Pf.I.20.486/2013/3., Pf.I.20.588/2015/4. és Pf.I.20.844/2016/13. számú, valamint a Kúria Pfv.IV.20.244/2014/5. számú eseti döntéseit.)
A büntető feljelentés önmagában nem jogellenes, és nem valósítja meg a személyiségi jog megsértését, ha nem tartalmaz indokolatlanul sértő, lejáratő kijelentéseket vagy valótlan tényállítást. Nem alapozza meg a feljelentő kártérítési felelősségét az sem, ha azt a személyt, akit a feljelentő - az ügy körülményei alapján - a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, a büntetőeljárás során felmentik. (Ezzel kapcsolatos okfejtést tartalmaz a BH2002.223., BH2004.357. és a BH2009.214. számú eseti döntés.)

A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 8. §-ának 2009-ben hatályos (2) bekezdése szerint a városi gyámhivatal feljelentést tesz
a) a gyermek veszélyeztetése vagy a tartás elmulasztása,
b) a gyermek sérelmére elkövetett bűncselekmény
miatt.

A Gyvt. 5. §-ának n) pontja szerint a veszélyeztetettség olyan - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult - állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

Az I. rendű alperes ..... Városi Gyámhivatala 2009. május 19-én **Sz. H.** és **H. R.** gondozási helyének a megváltoztatása tárgyában tárgyalást tartott, ahol a III. rendű alperes jogelődjének az alkalmazottja, **E. B-né** nevelőszülői tanácsadó (aki a tárgyalást megelőző fél évben gondozta a nevelőcsaládot és a gyermekeket) jegyzőkönyvön kívül elmondta, hogy „olyanokról számoltak be neki a gyermekek, hogy a két nevelőszülő összeverekedett, a hangos szótól most is riadnak a fiúk. A szobájukból szinte ki sem mozdulhattak, az a szoba volt teljesen az életterük szinte. Rettegve hallgatták, hogy mikor fordul a zár az ajtóban, s az még a jobbik eset volt, ha a nevelőszülő előtte beadta a vödröt (hogy legyen mibe a természetes szükségleteiket elvégezni). Volt eset, hogy nem adta be nekik a vödröt, csak rájuk zárta az ajtót, s amikor a gyermek nem bírta tovább és a szekrény mellett elvégezte a dolgát, akkor bottal kapott érte."

Az I. rendű alperes .... Városi Gyámhivatalának mint elsőfokú gyámhatóságnak a vezetője 2009. május 26. napján - szakértői véleményekre és pszichológusi szakvéleményre alapítottan - feljelentést tett a felperesek ellen a kiskorú gyermekek veszélyeztetése miatt.
A feljelentés szerint „a két kiskorút a nevelőszülő nevelési módszereivel minden téren veszélyeztette az egészséges fejlődésben, melynek már tényleges megnyilvánulásai jelentkeztek. A hat évig tartó elhanyagoló, kirekesztő, nem megfelelő nevelőszülői magatartás és az alapvető szükségletek nem megfelelő kielégítése miatt a két kiskorú

fejlődése minden téren veszélyeztetve volt, legfőképpen talán az érzelmi fejlődésük.
A két nevelőszülő szinte »háziállat« módjára tartotta a két fiút a saját háztartásában, a gyermekek szükségleteit, érzelmeit, érdekeit nem tartották szem előtt - holott nevelőszülőként erről kötöttek megállapodást. A kiskorúak teljes körű ellátása, gondozása, nevelése helyett minden területen veszélyeztették a náluk elhelyezett két gyermeket."
A feljelentés konklúzióként rögzíti, hogy „a szakértői vélemények és a pszichológusi szakvélemény szerint megállapítható, hogy a nevelőszülők súlyosan veszélyeztették a két gyermeket."

Ezen okirati bizonyítékokból megállapítható, hogy az I. rendű alperes gyámhivatala és a III. rendű alperes jogelődjének az alkalmazottja nem minden ténybeli alapot nélkülözve, s rosszhiszeműen tett feljelentést, illetőleg élt jelzéssel, ezért intézkedésük nem minősíthető sem a felperesek személyiségi jogait sértőnek, sem jogellenes és felróható károkozó magatartásnak.

Az ítélőtábla mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét - az indokolás részbeni megváltoztatása mellett - a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Másodfokú perköltségként a fellebbezési illeték, valamint az I. és III. rendű alpereseket képviselő jogtanácsosok munkadíja merült fel.
Az ítélőtábla a fellebbezési illeték összegét az Itv. 39. §-ának (1) bekezdése és 46. §-ának (1) bekezdése alapján mind az I. rendű, mind pedig a II. rendű felperes oldalán 200 000 Ft-ban állapította meg.
Az I. és III. rendű alpereseket képviselő jogtanácsosok munkadíját a Pp. 75. §-ának (2) bekezdése, illetőleg a Pp. 67. §-ának (2) bekezdése alapján alkalmazandó 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja, ugyanezen szakasz (5) bekezdése, valamint - figyelemmel arra, hogy az I. és III. rendű alperesek a fellebbezési ellenkérelmeikben lényegében az elsőfokú eljárásban előadott érveiket ismételték meg, s azokat csak kis mértékben egészítették ki - ugyanezen szakasz (6) bekezdése alapján személyenként 20 000 Ft-ra mérsékelt összegben állapította meg.
A felperesek a másodfokú eljárásban teljes egészében pervesztesek lettek, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelesek megfizetni a jogtanácsosi munkadíjat az I. és III. rendű alperesek részére, illetőleg az Itv. 74. §-ának (3) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 15. §-ának (1) és (3) bekezdései értelmében kötelesek megtéríteni a fellebbezési illetéket az állam javára.

A teljesítési határidő a Pp. 217. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Debrecen, 2017. június 30.

Dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta s.k. a tanács elnöke, Dr. Bakó Pál s.k. előadó bíró, Dr. Molnár Tibor Tamás s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő